

VĮ Valstybinių miškų urėdija
Prienų regioninis padalinys

2020-05-06 Nr. BEF-4-2007

El. paštu: prienai@vmu.lt; irmantas.judickas@vmu.lt

Kopija:

LR Prezidento kanceliarijai El. paštu kanceliarija@prezidentas.lt

LR Aplinkos ministerija El. paštu: info@am.lt

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai El. paštu: vstt@vstt.lt

Nemuno kilpų regioninio parko direkcijai El. paštu: direkcija@nemunokilpos.lt

FSC nacionalinio miškų tvarkymo standarto moderatoriu El.p: a.pivorionas@lt.fsc.org

NEPCon Lietuva skyriui El. paštu: lithuania@nepcon.org

DĖL SANITARINIŲ KIRTIMŲ PUNIOS ŠILO BOTANINIAME - ZOOLOGINIAME DRAUSTINYJE DERINIMO

Reaguodami į VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninio padalinio atsiųstą kreipimąsi su prašymu suderinti atrankinius sanitarinius kirtimus Punios girininkijoje, pirmiausia norime padėkoti už pasitikėjimą ir siekį bendradarbiauti, derinant šioje ypatingos vertės saugomoje teritorijoje planuojamas iki šiol įprastas ūkinės veiklos priemones su gamtinių vertybių apsauga. Informacijos apie Punios šilo botaniniame-zoologiniame draustinyje planuojamų sanitarinių kirtimų pateikimą mums, kaip Punios šilo išsaugojimu besirūpinančiai nevyriausybinei organizacijai, vertiname kaip progresyvų žingsnį, kuris į miškininkystės sektorių įneša papildomo skaidrumo. Tuo pačiu viliamės, kad ir ateityje, priimant su visuomenės lūkesčiais galimai prasilenkiančius/nesutampančius sprendimus, valstybės institucijos sieks konstruktyvaus dialogo su visomis gamtosaugos srityje dirbančiomis nevyriausybėmis organizacijomis. Remiantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninio padalinio mums atsiųsta medžiaga (Sanitarinių miško kirtimų derinimo formos) planuojami atrankiniai sanitariniai kirtimai apima 84 miško sklypus trisdešimtyje Punios girininkijos miško kvartalų, bendras planuojamo iškirsti miško plotas yra 35 ha. Deja, bet įvertinę planuojamų kirtimų apimtį, bei tai, kad visi kirtimai planuojami Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio teritorijoje, šiems kirtimams pritarti negalime.

Visų pirma norime atkreipti dėmesį į tai, kad šiuo metu yra atnaujinta Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos koregavimo procedūra, kuria siekiama apjungti Regioninio parko Punios šilo gamtinį rezervatą ir Punios šilo botaninį-zoologinį draustinį į vieną – Punios šilo gamtinį rezervatą. Punios šilo gamtinio rezervato tikslas – išsaugoti pirmykščių Lietuvos girių bruožus išlaikiusių unikalų Punios šilo gamtinį kraštovaizdį su sengirei būdingomis ir gausiai aptinkamomis, įvairiomis saugomomis gyvūnų, augalų bei grybų rūšimis ir jų natūraliomis buveinėmis, todėl manome, kad jokios ūkinės veiklos, kurios nėra leistinos rezervatų miškuose, ir kurios blogintų čia esančių natūralių miško buveinių būklę, dabar

negali būti vykdomos. Punios šile turi būti siekiama kuo spartesnio savaiminio vertingų, natūralių, sengirės tipo miško buveinių susiformavimo, tuo tarpu sanitarinių miško kirtimų metu iškertant ir išvežant pažeistus, džiūstančius ar jau nudžiūvusius medžius, natūralių miško buveinių atsikūrimas yra sustabdomas.

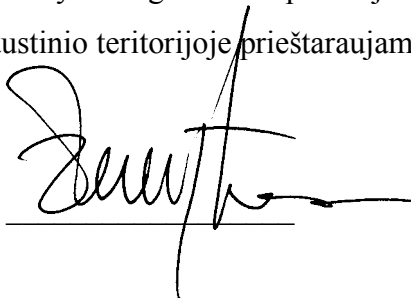
Ypač norime atkreipti dėmesį į tai, jog didelė dalis planuojamų sanitarinių kirtimų būtų vykdomi ES svarbos natūraliose miškų buveinėse, kurių apsaugą Punios šilo teritorijoje turi užtikrinti specialiai čia įsteigta Buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST; Natura 2000 teritorijos kodas LTALY0004). Šiai saugomai teritorijai 2020 m. balandžio 21 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-230 buvo nustatyti konkretūs apsaugos tikslai, kurių įgyvendinimui numatytų sanitarinių kirtimai iš esmės prieštarautų, t.y. vykdomi sanitariniai kirtimai pablogintų čia saugomų ES buveinių apsaugos būklę. Paminėtina ir tai, kad trijuose 19, 25 ir 32 miško kvartaluose esančiuose sklypuose, kuriuose planuojama vykdyti sanitarinius kirtimus, yra nustatytos Kertinės miško buveinės, kuriose planuojami kirtimai padarytų esminę žalą.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos Metodinio analitinio centro ir VDU miškų ekologijos specialistų vertinimu, Punios šilo BAST turi būti formuojami įvairiaamžiai mišrūs medynai, kurie atitiktų geros būklės ES svarbos miškų buveinių kriterijus, o negyva mediena turi būti saugoma kuo natūralesniame būvyje, išskyrus pavojingų liemenų kenkėjų šviežiai užpultas žalias egles. Tuo tarpu visose VI Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninio padalinio pateiktose Sanitarinių miško kirtimų derinimo formose yra nurodyta, jog planuojamais sanitariniais kirtimais būtų kertami žali vėjo išversti ar nulaužti spygliuočiai medžiai. Apie tai, jog planuojamose kirtavietėse būtų aptikti medžių liemenų kenkėjų židiniai, nenurodoma, o šių kirtimų būtinybė grindžiama tik teorine prielaida, jog miško kenkėjai (žievėgraužis tipografas) gali išplisti. Reikia pastebėti, kad paminėta konkreti galimo kenkėjo rūšis nėra pavojinga paprastosios pušies medynams, tačiau net 11 planuojamų kirtaviečių be paprastosios eglės planuojama kirsti ir paprastąsias pušis.

Žinodami tai, kad planuojami sanitariniai kirtimai derinami skubos tvarka, ir suderinus kirtimai bus vykdomi prieš numanomą galimų kenkėjų išplitimą, prašome atsižvelgti į tai, jog visa Punios šilo teritorija turi nacionalinės ir ES svarbos saugomos teritorijos statusą ir gyvosios gamtos apsauga čia yra prioritetas, todėl visus suderintus medžių kirtimo ir išvežimo darbai turėtų būti atlikti tik pasibaigus paukščių perėjimo laikotarpiui.

Vadovaujantis aukščiau išsakytais argumentais planuojamiems sanitariniams miško kirtimams Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio teritorijoje prieštaraujame.

Direktorius

Žymantas Morkvėnas

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

Ž.Morkvėnas t. 861472597 e.p. zymantas.morkvenas@bef.lt
G. Riauba, e.p. gintaras.riuba@bef.lt